

رۆژنامه‌ی ئازاد

عوسمان ریشه

dyako@maktoob.com

تا راددهیهك هه‌ندی رۆژنامه‌و گۆڤار له كوردستان دهرده‌چن یان وا چاكه بلیین به زمانی كوردی بلاوده‌بنه‌وه، زۆر له‌وانه حیزبه‌كان به ئاشكرا به‌ریوه‌یان ده‌بن و هه‌ندیكیشیان به نهیینی كۆمهك ده‌كرین و هه‌ندیکی دیکه‌ش پشت به سه‌رمایه‌ی حیزبه‌كان نابه‌ستن (وا ده‌لین)!

من له مونساه‌به‌یه‌كدا له گه‌ل براده‌ریکی شاره‌زا له‌و بواره‌دا هه‌ندیك بیرورام ئالوگۆر كرد، ئه‌و پێی وابوو كه ئیستا كاتی ئه‌وه هاتوو ه رۆژنامه‌ی ئه‌هلی دروست ببییت، یان به واتایه‌کی دیکه كات له كوردستاندا له‌باره بۆ ده‌رچوواندن رۆژنامه‌یه‌کی ئه‌هلی.

من ئه‌و كات و ئیستاش رام وایه كه زوه‌و به‌ر له ده‌رچوواندن رۆژنامه‌یه‌کی ئه‌هلی بکه‌ینه‌وه، ئه‌وه‌ش هه‌روا به ساده‌یی نا...! به‌لكو له به‌ر چه‌ند هۆیه‌ك كه سه‌ره‌كیترینیان هۆكاره ئابووری‌یه‌که‌یه‌تی، له دوا‌ی ئه‌ویش هه‌بوونی مه‌به‌دئێ ریزگرتن له بیرورای ئازاده، ئه‌گه‌ر ته‌ماشای گه‌شه‌کردنی رۆژنامه له ئەمریکا بکه‌ین ده‌بینین له‌وی سه‌ره‌تا رۆژنامه پیاوانی به‌رید ده‌ریان ده‌کرد و بلاویان ده‌کرده‌وه، دوا‌یی ورده‌ورده ئه‌و شیوازه به‌ره‌و کزی چوو تا کار گه‌یشته ئه‌وه‌ی خاوه‌ن سه‌رمایه‌كان خۆیان تیه‌ه‌لقورتاند و ئه‌و پيشه‌یه‌یان بۆ خۆیان پیاوانکرد، ئه‌وان به قوناغ ئه‌و کاره‌یان کرد و تا ئه‌ورۆش پشوودریژی به روخساری هه‌ندیك له کۆمپانیا و رۆژنامه‌ی ئەمریکی‌یه‌وه دياره، له فهره‌نسا و ئینگلته‌راش هه‌رواهات.

له ولاتانی عه‌ره‌بیش خاوه‌ن مال چاوی له داگیر کارو ئامیره چاپه‌مه‌نی‌یه‌کانی ئه‌وان بوو، رۆژنامه‌ش له ریگای داگیرکه‌ره‌کانه‌وه هات و کاتیکی زۆریش یان میژوو‌یه‌کی زۆر ئه‌و ره‌وته درێژه‌ی هه‌بوو، كه داگیرکه‌ران له‌و ولاتانه نه‌مان رۆژنامه‌ش كه‌وته ده‌ست ده‌وله‌ته‌تاك ره‌وه‌كانه‌وه.

تا ئیستاش له‌و ولاتانه‌دا زۆر به ده‌گه‌من رۆژنامه‌یه‌کی هه‌لبژاردی ئازادته‌ ده‌ست ده‌که‌وی كه‌چی خاوه‌ن سه‌رمایه‌و به حیساب كه‌شی شیاوونازادیش له هه‌ندیك جیگادا هه‌یه.

له‌وانه‌یه بلییت وه‌لامی خۆشت داوه‌ته‌وه، ده‌لیم نا؟!، چونکه عه‌ره‌به‌كان زۆر له ئیمه به‌ر ته‌سكانه تر به‌ر ده‌که‌نه‌وه‌وپینان وایه ده‌سته‌لاتدارانیا کراره‌ نین، نمونه‌ش بۆئهمه ته‌واوی سه‌رۆك ده‌وله‌ته‌كان ئه‌گه‌ر داخلی هه‌لبژاردن بن له ۹۹٪ ده‌نگه‌كان دینن. له به‌رامبه‌ر ئه‌و ره‌وشی رۆژه‌لاتی‌یه‌كان و عه‌ره‌به‌کاندا ده‌توانم بلییم كورد له نیوانیاندا‌یه. تا ئیستا پارچه‌یه‌کی ئازاده و ئه‌ویش وه‌ك ده‌لین كیشه‌وگرفت و هه‌ره‌شه‌ی زۆری له‌سه‌ره.

له رووی ئابووری‌یه‌وه ولات خاپووره و ئه‌و باره پێویستی به راستکردنه‌وه هه‌یه، له رووی ئازادیشه‌وه ناتوانم بلییم كه‌شه‌كه زۆر له‌باره، دوا‌ییش خاوه‌ن سه‌رمایه‌ی خه‌مخۆری بواری بلاوکردنه‌وه كوا هه‌ن؟!!

ئه‌وه‌ی هه‌یه‌و نی‌یه حیزبه‌كان، به تایبه‌تیش پارتی و یه‌کیته‌ی كه سه‌رمایه‌ی كوردستانیان له‌به‌ر ده‌ستدا‌یه. هه‌ریه‌ك له‌و حیزبانه‌ش كۆمه‌لیك گه‌روگرتی سیاسی‌یان هه‌یه و هه‌ردووکیشیان زمانحال و چه‌ند ده‌زگایه‌کی چاپ و بلاوکردنه‌وه یان هه‌یه.

بۆیه هه‌ر پرۆژه‌یه‌کی دیکه له ده‌ره‌وی ئه‌و دوو حیزبه پێویسته سه‌ره‌تا و كۆتایی‌یه‌که‌ی دیراسه بکریت.

پیم‌وانی‌یه سه‌رده‌می ئه‌وه مابیت رۆژنامه‌نووسیك یان نووسه‌ریك به خیر کار له پرۆژه‌یه‌که‌دا بکات، ئه‌ویش هه‌قیه‌تی چونکه ژیان پێویستی زۆری هه‌یه و به تایبه‌تیش كه ئیستا ژماره‌ی پێویستی‌یه‌كان به‌ره‌و زیاد‌ی ده‌چن، بازاری رۆژنامه‌فروشتن زۆر كه‌مه و خه‌لك به ده‌ست چه‌ند گه‌رتی‌یه‌وه ده‌نالینین، كه‌وا بوو كوا بوو بۆ خۆپندنه‌وه?!.

که تۆ رۆژنامه دهردهکهی ئەو رۆژنامهیه نەتوانی لە هەردوو دیوی پیرەر دا وەك یەك مامەلە لە گەل رووداوهکاندا بکات ئەو گرههکهت نەبردهوه.

با بلیین باری ئابووری باشه بەلام وەرە کهسیکم بۆ بدۆزەرەوه بیلایه نانه لە نیو گۆرهپانی کوردی مامەلە لە گەل رووداوهکان بکات، ئەمیشیان ئەگەر هه‌بوو چەند گرتییکی دیکه سەرهلده‌دهن، لە سەرروی هه‌مووشیانەوه دۆزینەوهی پیناسە ی رۆژنامه‌کهیه.

ئەو قسانە ی سەرەوه بەشیکن لە نەبوونی بواری ره‌خساو بۆ دەرکردنی رۆژنامه‌یه‌کی ئەهلی لە کوردستاندا، پینشم وایه ئەگەر بێر لە دەرکردنی ئەو رۆژنامه‌یه بکه‌ینه‌وه، دەبی چاوه‌روان بێن تا بارودۆخی ئاشتی کورد - کورد به قوناغییکی دیکه ده‌گا و مه‌سه‌له‌ی کورد و کیشه ره‌واکه‌ی ئاراسته‌یه‌کی دیکه وه‌ربگری ئه‌وساش دەبی به هه‌مان شیوه بارودۆخه‌که بخوینینه‌وه.

ئەگینا کوردستان سوید نی‌یه و سویدیش کوردستان نی‌یه، جیا لە رۆژنامه یه‌ك دوو سالیکه چەندین مالپه‌ری جوان و ده‌وله‌مه‌ند لە سەر تۆری ئەنته‌رنیټ هه‌ن، ئەوان زۆر بۆشاییان پر کردووه‌ته‌وه، وده‌کری بۆئەوان بوار ره‌خساووشیاوتربی. ئەگەر خوا بکات ته‌مه‌نیان درێژ بێت ئەوا ده‌کری قسه‌یه‌کی دیکه لە سەر دەرکردنی رۆژنامه‌یه‌کی ئازاد بکه‌ینه‌وه، چونکه چاولی‌کردنی ئەو مالپه‌رانه ئەگەر هه‌چمان پیننه‌به‌خشی له‌وانه‌یه به بیرمان بپننه‌وه که ئیمه دەبی له گه‌لیاندا برۆین.

دوایش له‌ده‌ره‌وه‌ی کوردستان هه‌ر پرۆژه‌یه‌ك بئایه‌نانه بپته دروستکردن ئەوا بی سئودوو باشتربه‌ئاراسته راسته‌که‌دا ده‌روات.